

Delemne 6.6 Sanser

Inngår i emne: MED-3601, Medisin år 6

Oppdatert dato: XXXX

Godkjent av Programstyret for medisin: 14.juni 2017

Skrevet av: Kari Milch Agledahl, Terje Christoffersen, Torfinn Endresen, Barbara Gasior-Chrzan, Therese von Hanno, Rune Klette, Randi Falnes Olsen, Nils Stenklev og Inger-Heidi Bjerkli.

Omfang: 4 uker

Faglig innhold:

Det forutsettes at studenten er kjent med tidligere undervisning og læringsutbytte. Undervisningen bygger på kunnskap fra humanbiologi, samfunnsmedisin og klinisk medisin fra de fem første årene av legestudiet. Vi vil komme innom tidligere tematiske områder, men nå tilstrebe en bredere, dypere og mer integrert klinisk forståelse samt dekke nye temaer.

Delemnet bygger videre på delemne 2.6: Sanser og nervesystem 1, delemne 4.6: Sanser og nervesystem 2 og delemne 4.7: Hud.

Delemnet skal gjøre studentene i stand til å utføre selvstendig klinisk arbeid med øye-, øre-nese-hals- og hudpasienter. Dette innebærer å foreta anamnese og undersøkelse på et slikt nivå at studenten kan gjøre egne kliniske resonnementer om tilstanden og initiere videre utredning og behandling. Studentene vil få trening i spesifikke ferdigheter som er nyttige for utredning av øye-, øre-nese-hals- og hudsykdom i primærhelsetjenesten. Studentene skal videre få en oversikt over de mest sentrale sykdomstilstandene innen øye, øre-nese-hals, og hud og symptomene på disse. Delemnet legger vekt på samarbeidet og arbeidsfordelingen mellom primær- og spesialisthelsetjenesten. Studentene skal også bli kjent med lovverk, rettigheter og samfunnsmessig betydning knyttet til sykdommer i øye, øre-nese-hals og hud.

Kliniske problemstillinger:

17	Hørselstap	56	Vondt i halsen
22	Vondt i øyet	58	Sår i munnen
23	Vondt i øret	80	Dysuri
24	Rødt øye	86	Vaginal utflod
25	Forstyrrelser i øynenes stilling og bevegelse (bl.a. skjeling)	92	Svie/kløe/sår i underlivet
26	Ansiktssmerte	101	Traume, skade
27	Synsforstyrrelser	103	Hudtumores og dyspigmentering
28	Svimmelhet	104	Utslett
29	Øresus	105	Håravfall
52	Heshet	106	Kløe
53	Hoste	107	Neglforandringer
55	Tett nese	108	Kroniske sår

Læringsutbytte:

Etter gjennomført delemne skal studentene ha følgende

Kunnskaper:

- Gjøre rede for de vanligste tilstandene som rammer øye, øre-nese-hals og hud og for behandlingen av disse i primærhelsetjenesten.
- Gjøre rede for de viktigste akutte tilstander som rammer øye, øre-nese-hals og hud og for behandlingen av disse i primærhelsetjenesten.
- Gjøre rede for de viktigste kroniske tilstander som rammer øye, øre-nese-hals og hud og for behandlingen av disse i primærhelsetjenesten.
- Gjøre rede for hvordan annen alvorlig sykdom kan manifestere seg med symptomer fra øye, øre-nese-hals og hud.
- Kjenne til hvilke tilstander innen øye, øre-nese-hals og hud som kan håndteres i primærhelsetjenesten og hvilke tilstander som bør henvises til spesialist.
- Kjenne til mulige samarbeidspartnere ved øye-, øre-nese-hals- og hudsykdommer.
- Kjenne til lovverk som regulerer rettigheter og plikter forbundet med sykdom i øye, øre-nese-hals og hud.

Ferdigheter:

- Beherske opptak av en fokusert anamnese av pasient med øye-, øre-nese-hals- og hudplager.
- Beherske selvstendig undersøkelse av pasient med øye-, øre-nese-hals- eller hudplager.
- Utføre supplerende undersøkelser i allmennpraksis og kjenne til indikasjonen for disse.
- Formulere en målrettet henvisning til spesialist i øye-, øre-nese-hals- og hudsykdommer på bakgrunn av innhentede opplysninger og kjenne til mulig videre behandling.

Kompetanse:

- Være i stand til å gjøre en klinisk resonnering om mulig diagnose, hastegrad og videre oppfølging basert på resultatene fra undersøkelse og anamnese.
- Være i stand til å prioritere det vesentlige i anamnese og undersøkelse ved utfordrende konsultasjoner.

For en mer detaljert beskrivelse vises det til fagspesifikke læringsutbyttebeskrivelser for hud, øre-nese-hals og øye, se vedlegg.

Undervisning og arbeidsform:

- Forelesninger – Deler av undervisningen i hud, ØNH og øye gis som forelesning for hele kullet, der hensikten er å introdusere sentral fagterminologi og etablere en oversikt over større deler av fagfeltet.
- Seminarer – Hud, ØNH og øye har fagspesifikke seminarer hvor sentrale deler av kunnskapen i læringsutbyttebeskrivelsen vil bli gjennomgått, ofte i relasjon til aktuelle pasientkasus. I tillegg vil det bli avholdt tverrfaglig seminar med særlig fokus på en allmenmedisinsk tilnærming.
- Praktisk klinisk undervisning (PKU) – Dette vil i hovedsak bli gitt på poliklinikkene og i sykehusavdelingene på hud, ØNH og øye, med anamneseopptak og undersøkelse av aktuelle pasienter. Undervisningen vil omfatte sentrale deler av ferdighetene som er beskrevet i læringsutbyttebeskrivelsen.
- Følge poliklinikk – Undervisningen på hud og ØNH er organisert slik at hver student får anledning til å følge en erfaren lege på ordinære polikliniske konsultasjoner.
- Casegrupper – Studentene skal i løpet av delemnet arbeide med pasientkasus i grupper, som også gjennomgås i fellesskap med faglærer.
- Selvstudium – Ikke alle tema blir dekket av undervisningen, og man forutsetter at studenten setter seg inn i tema slik det er beskrevet i de fagspesifikke læringsutbyttebeskrivelsene.

Arbeidskrav:

- Framlegg av hud innkomstjournal eller poliklinisk notat

- Godkjent skriftlig henvisning til spesialist

Praksis:

Deltagelse på praktisk klinisk undervisning med pasienter.
Delta på hud poliklinikk og ØNH poliklinikk.

Anbefalte læringsressurser:

- Behrbohm H et al.: Ear, Nose and Throat Diseases (3rd ed.). Thieme Publishing Group, 2009. Finnes også i elektronisk format på Universitetsbiblioteket.
- Ovesen T & von Buchwald C (red): Lærebok i øre-nese-halssygdomme og hoved-hals-kirurgi (2.utg.). Munksgaard, 2012.
- Fahmy P et al.: Praktisk oftalmologi. Gads Forlag, 2013.
- Høvdning G (red): Oftalmologi. Nordisk lærebok og atlas. Fagbokforlaget, 2016.
- Andersen KE (red.) et al.: Klinisk dermatologi og venerologi. Gyldendal, 2013.
- Moi H, Maltau JM: Seksuelt overførbare infeksjoner og genitale hudsykdommer. Gyldendal, 2013.
- Hunskaar S (red): Allmenmedisin (3.utg). Gyldendal akademisk, 2013.